

w sprawie: **przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030**

Na podstawie ar. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2023r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2021r poz. 1249 ze zm.) **Rada Gminy w Ostrowie uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XLIX/399/23 z dnia 26 kwietnia 2023 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2023

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrów .

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący
Rady Gminy

Rafał Nędza

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	6
II. INFORMACJE OGÓLNE O MIEŚCIE	6
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W MIEŚCIE	9
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM	9
2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM	11
3. ANALIZA SWOT	17
4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ	18
IV. CELE I ZADANIA	20
V. ODBIORCY PROGRAMU	26
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	27
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	27
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	28
SPIS TABEL I WYKRESÓW	29

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ GMINY OSTRÓW NA LATA 2024-2030

WPROWADZENIE

Przemoc domowa jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Najczęściej osobami, wobec których stosowana jest przemoc domowa, są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest przemoc domowa: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych

i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego. Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej – osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej.

Według zapisów ww. ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania oraz informacji o dostępnych ww. formach wsparcia.

Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w ww. ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy

domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowie. Składa się on z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat gminy oraz diagnozę zjawiska przemocy domowej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza obszary, cele, kierunki działań i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta, szósta, siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, przewidywanych efektów realizacji dokumentu,

sposobu finansowania i wdrażania programu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek Opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrów na lata 2024-2030 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Program pozostaje w zgodności z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 z dnia 9 listopada 2023 /Monitor Polski poz. 1232/, ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrów na lata 2023-2030 oraz umożliwiła aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłoszane przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej programy osłonowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE OSTRÓW

Gmina Ostrów jest gminą wiejską, położoną w województwie podkarpackim, w powiecie ropczycko-sędziszowskim. W obrębie tego powiatu sąsiaduje z gminami Ropczyce i Sędziszów, a także z gminą Dębica z powiatu dębickiego, gminą Niwiska z powiatu kolbuszowskiego oraz gminą Przecław z powiatu mieleckiego. Gmina zajmuje powierzchnię 96,62 km², co stanowi 17,6% powierzchni powiatu. W jej skład wchodzi 9 sołectw: Blizna, Borek Mały, Kamionka, Kozodrza, Ocieka, Ostrów, Skrzyszów, Wola Ociecka i Zdźzary.

Siedziba władz gminy znajduje się w Ostrowie, położonym 6 km od Ropczyc, 10 km od Sędziszowa Małopolskiego, niespełna 40 km od stolicy województwa – Rzeszowa. Przez gminę przebiega droga wojewódzka Ropczyce – Mielec, krzyżująca się z drogą międzynarodową Medyka – Wrocław. 50 km od gminy znajduje się Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka. Wzdłuż południowej granicy przebiega międzynarodowa magistrała kolejowa relacji Wrocław – Kraków – Przemysł ze stacją kolejową na granicy gmin Ostrów i Ropczyce. System komunikacyjny gminy uzupełniają dobrze rozwinięte sieci dróg powiatowych i gminnych, umożliwiające komunikację z okolicznymi miastami: Sędziszowem Małopolskim, Ropczycami, Kolbuszową, Dębicą i Rzeszowem.

Obszar gminy położony jest w Kotlinie Sandomierskiej. Jej południowa część wchodzi w skład Pradoliny Podkarpackiej, północna i zachodnia należy do Doliny Dolnej Wisłoki, reszta obszaru znajduje się na Płaskowyżu Kolbuszowskim. Krajobraz gminy tworzą tereny lekko pofałdowane, wydmy piaskowe, podmokłe łąki, bagna, oczka wodne, płytkie doliny rzek i potoków, masywy leśne oraz pola uprawne. Główną rzeką jest Tuszynka, południowym skrajem gminy przepływa Więtopolka. Do rejestru zabytków wpisany jest drewniany kościół parafialny pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski z 1923 r. przebudowany) oraz dzwonnica z 1957 r. Szczególną atrakcją stanowi Park Historyczny Blizna – działający na terenie dawnego niemieckiego poligonu broni rakietowej V1 i V2.

Na koniec 2022 r. gmina liczyła 7.434 mieszkańców. W ostatnich latach widoczny jest systematyczny wzrost liczby ludności, w tym dzieci i młodzieży oraz osób starszych. Stale spada natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym. Udział dzieci i młodzieży w populacji mieszkańców gminy jest wyższy niż osób starszych, choć współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi nieznacznie rośnie.

Gmina Ostrów jest gminą o charakterze rolniczo-przemysłowym. Według danych Powseznego Spisu Rolnego 2020, na terenie gminy znajdowało się 470 gospodarstw rolnych, w tym 467 gospodarstw indywidualnych. Przeważały gospodarstwa małe o powierzchni 1-5 ha (370). Spośród gospodarstw rolnych w gminie, 143 prowadziły sprzedaż swoich produktów, natomiast 326 działało wyłącznie na własne potrzeby.

W ostatnich latach systematycznie spada liczba bezrobotnych w gminie oraz rośnie liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. Najwięcej z nich działa w handlu i usługach w zakresie napraw, budownictwie i przetwórstwie przemysłowym. Ocenia się, że liczba miejsc pracy na terenie gminy nie jest wystarczająca. Część jej mieszkańców podejmuje zatrudnienie w sąsiednich powiatach.

Zasoby mieszkaniowe w gminie stale zwiększają się. Znaczący przyrost liczby mieszkań nastąpił w 2022 r. Zdecydowana większość z nich podłączona jest do sieci wodociągowej, posiada ustęp spłukiwany, łazienkę, i centralne ogrzewanie, a ponad połowa ma także dostęp do gazu sieciowego.

Gmina posiada bazę oświatową, na którą składa się: 3 przedszkola w tym 2 (działające w ramach zespołów szkolno-przedszkolnych) i 6 szkół podstawowych. Na jej terenie funkcjonuje także placówka świadcząca opiekę nad dziećmi do lat 3. Działalność kulturalna w gminie ogniskuje się wokół Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów z siedzibą w Kamionce. W skład placówki wchodzi: Centrum jest Dom Kultury i Pracy Twórczej im. Wilhelma Macha w Kamionce, Dom Ludowy ze Świątlicą Wiejską w Borku Małym, Wiejski Ośrodek Kultury im. Edwarda Żołowskiego w Skrzyszowie, w którym mieści się Gminne Centrum Informacji, Wiejski Ośrodek Kultury

ze Świątlicą Wiejską w Bliźnie, Park Historyczny w Bliźnie oraz Kompleks sportowy w Ostrowie. W strukturze Centrum działa także Biblioteka Publiczna w Ostrowie i jej 3 filie: – w Ociece, Skrzyszowie i Kamionce.

Opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ostrowie z filiami w Ociece i Kamionce, a główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej na jej terenie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie. Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Ostrów czuwają z kolei: Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach oraz, w zakresie ochrony przeciwpożarowej, 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: w Ostrowie, Ociece, Nowej Ociece, Kozodrzy, Bliźnie, Kamionce i Skrzyszowie.

Sektor ekonomii społecznej i solidarnej w gminie obejmuje ponad 20 organizacji pozarządowych, w tym organizacje działające na rzecz rozwoju lokalnego, popularyzujące kulturę, kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich oraz jednostki ochotniczej straży pożarnej.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE OSTRÓW

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do analizy przedłożono w sumie 6 ankiet z następujących placówek: Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Ostrowie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Ociece, Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Ocieckiej, Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Romana Sitko w Kamionce, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrzyszowie oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kozodrzy.

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Wszystkie ankietowane placówki prowadzą rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy. Dzieje się to głównie poprzez obserwację, rozmowy, wywiady, badania ankietowe oraz analizę dokumentów. Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie – w większości czują się w szkołach bezpiecznie – dwie z ankietowanych placówek, tj. PSP w Ociece i ZSP w Skrzyszowie, nie odnotowały przypadków agresji i przemocy, natomiast w pozostałych szkołach wykazano, że uczniowie dopuszczają się zachowań agresywnych i przemocy. Najczęściej jest to agresja werbalna i przemoc psychiczna (wulgaryzmy,

nękanie, przezywanie, wyśmiewanie), rzadziej agresja fizyczna, a jej przypadki mają charakter jednostkowy i sporadyczny.

Jako szczególnie istotną dla badań nad przemocą w szkołach należy uznać wypowiedź pedagogów PSP w Kamionce; uczniowie tej szkoły mają świadomość, że agresja i przemoc są złe, niemniej uznają, że w niektórych sytuacjach bójkę między uczniami dają pozytywne efekty.

Udzielone odpowiedzi dotyczyły zachowań na terenie szkoły, zaś obszar ewentualnej przemocy domowej jest podejmowany poprzez obserwację ucznia przez nauczycieli, analizę dokumentów i współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostrowie.

Podjęmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, prowadzone są lekcje wychowawcze i warsztaty dotyczące przeciwdziałania przemocy, pogadanki z funkcjonariuszami policji, a także spotkania i rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

W przypadku pojawienia się agresji i przemocy szkoły wdrażają odpowiednie do sytuacji procedury i udzielają pomoc zgodnie ze szkolnym programem profilaktycznym. W szczególności są to: porady i konsultacje dla uczniów i rodziców oraz warsztaty i prelekcje. Uczniowie dotknięci ww. problemami mają zapewnioną pomoc psychologiczną i pedagogiczną, a także są kierowani do odpowiednich instytucji zajmujących się profesjonalną pomocą osobom doznającym przemocy oraz stosującym przemoc.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Ankietowane placówki podejmują współpracę z innymi podmiotami funkcjonującymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: wspomniany powyżej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie i działający przy nim Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ropczycach, Komenda Powiatowa Policji i kuratorzy w Sądzie Rejonowym w Ropczycach oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lubzinie. Publiczna Szkoła Podstawowa w Ociece, w której problem przemocy i agresji nie pojawia się w ogóle, deklaruje gotowość współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostrowie, Policją i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ropczycach, gdyby pojawiła się taka konieczność.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na jej terenie, w szczególności te, które są nakierowane na zwiększanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów. Podkreślano również potrzebę intensyfikacji działań profilaktycznych i pedagogizacji rodziców i uczniów poprzez włączenie do współpracy psychologa i psychoterapeuty, a także poszerzenia dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy zjawiska przemocy domowej przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, Zastępcy Wójta Gminy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, w tym

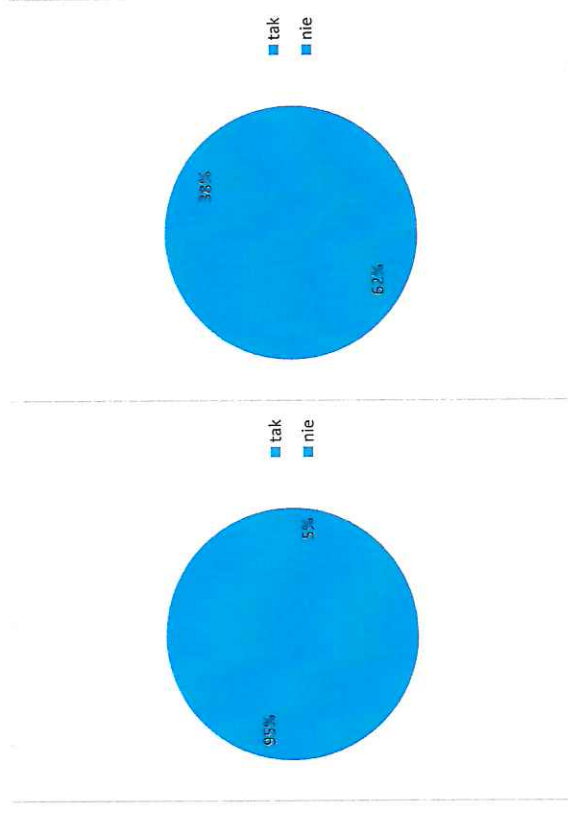
placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, przedstawicielei jednostek służby zdrowia, policji, podmiotów ekonomii społecznej i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 41 wypełnionych anonimowo ankiet.

Z uwagi na fakt, że badania ankietowe w środowisku lokalnym przeprowadzono przed wejściem w życie nowelizacji ustawy w zakresie przeciwdziałania przemocy, wprowadzającej nową nomenklaturę („przemoc domowa”, „osoba doznająca przemocy domowej”, „osoba stosująca przemoc domową”), w poniższej analizie zastosowano wcześniejsze nazewnictwo („przemoc w rodzinie”, „ofiara przemocy w rodzinie” i „sprawca przemocy w rodzinie”), zgodnie z brzmieniem pytań i udzielonych odpowiedzi.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?

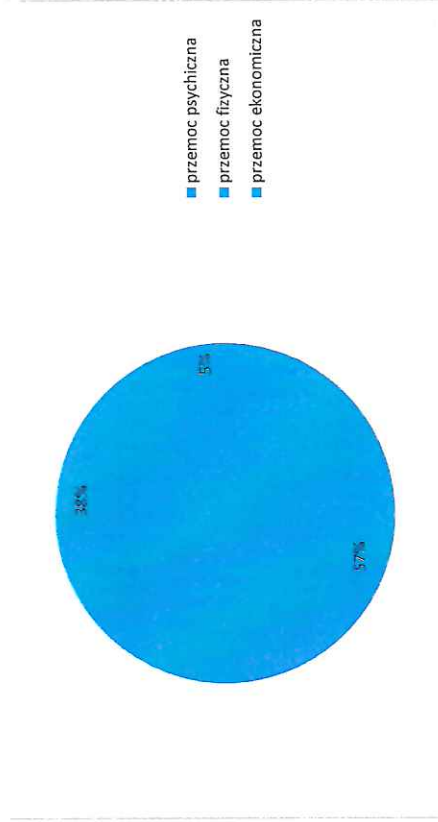
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (95%) odpowiedziała, że nie doświadczyła przemocy. Jednocześnie 62,5% ankietowanych odpowiedziało, że słyszało o osobach w gminie, które doświadczyły tego problemu.

Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?

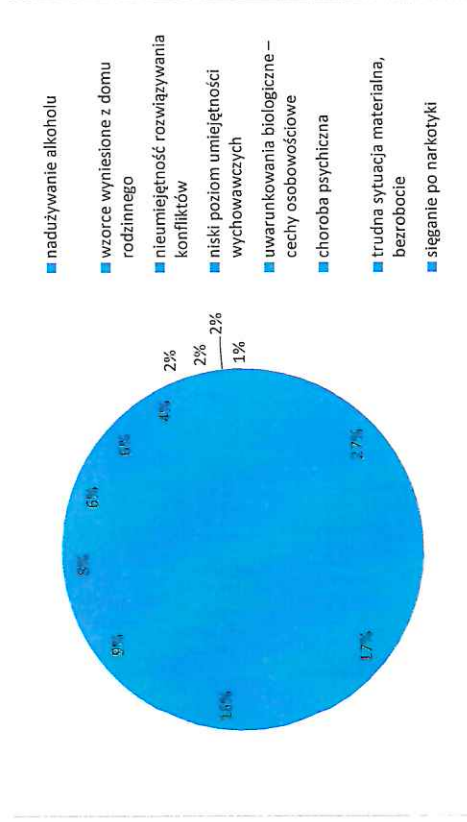

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc psychiczna (57,1%) i fizyczna (38,1%).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

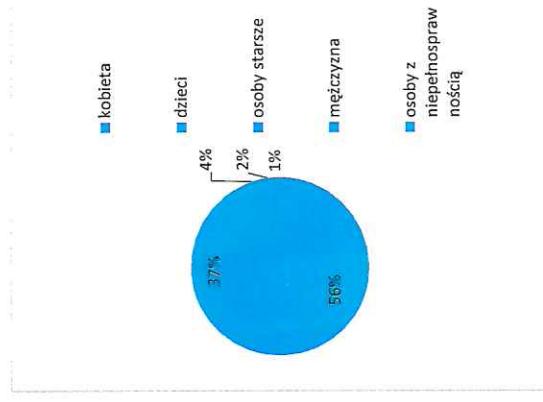

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

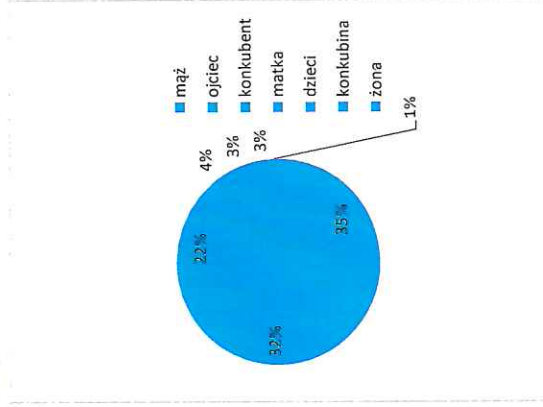
Zdaniem respondentów najczęstszymi powodami przemocy w rodzinie są: nadużywanie alkoholu (27%), wzorce wyniesione z domu rodzinnego (17,4%) oraz nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (15,7%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymałoby odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 5. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

Wykres 6. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

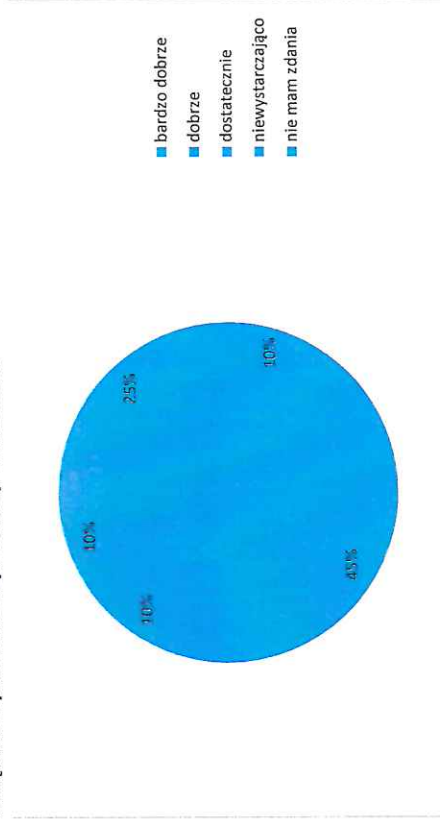

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (55,9%) i dzieci (36,8%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 34,7% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, 31,9% że ojciec, a 22,2% że konkubent. Z danych tych wynika się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, konkubenci, ojcowie), a ofiarami kobiety i dzieci.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

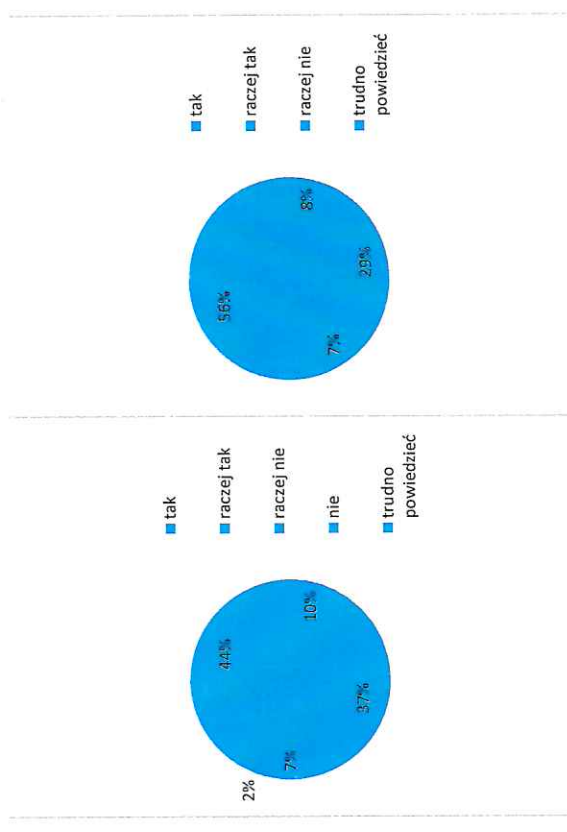
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Wykres 9. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

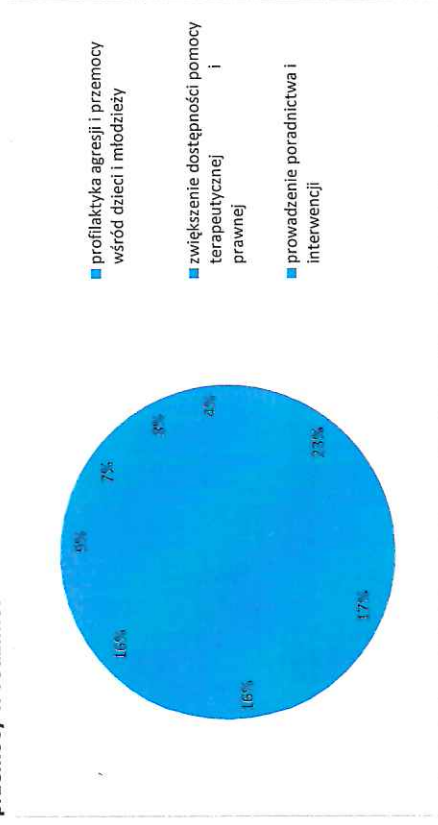
Ponad połowa badanych (łącznie 55%) dobrze lub bardzo dobrze oceniło prowadzoną w gminie działalność profilaktyczną związaną z problemem przemocy w rodzinie. Jednocześnie 25% respondentów nie miało na ten temat zdania.

W przypadku oceny dostępnej w gminie oferty pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, najwięcej ankietowanych w sumie 46,4% przedstawiło pozytywną opinię. Jednocześnie 43,9% badanych nie miało zdania w tej sprawie.

Gorzej została oceniona oferta wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie Tym razem większość ankietowanych (56,1%) nie miała zdania w tej sprawie, a łącznie 36,6% respondentów uznało ofertę wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie za raczej wystarczającą lub wystarczającą.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (22,6%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (17,2%), prowadzić poradnictwo i interwencje oraz motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (po 16,1%).

3. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Tabela 1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
--------------	--------------

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnianie rodzinom z problemem przemocy dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej podjęmowanie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dobra współpraca z organami ścigania 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca skala działań profilaktycznych, informacyjno-edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie przemocy niedostateczny dostęp rodzin z problemem przemocy do pomocy terapeutycznej brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej rosnąca świadomość społeczna, w tym rodziców, dzieci i młodzieży, nauczycieli, na temat problemu przemocy domowej promowanie zdrowego stylu życia dostępność w powiecie instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc istnienie regionie organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ

W gminie Ostrów oraz w powiecie ropczycko-sędziszowskim funkcjonują podmioty udzielające pomocy i wsparcia dla osób i rodzin z problemem przemocy domowej. Poza nimi wsparcie świadczą również m.in. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 22 668 70 00) oraz Policjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226).

Dane szczegółowe na temat podmiotów działających w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej

nazwa i adres podmiotu	charakterystyka dzialania
Gminna Komisja Rozwiazywania Problemow Alkoholowych w Ostrowie 39-103 Ostrow 225	pomoc osobom uzaleznionym, wspoluzaleznionym oraz z problemem przemocy domowej; wsparcie psychologa i terapeuty
Gminny Osodek Pomocy Spolecznej w Ostrowie 39-103 Ostrow 225	pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji, w tym z problemem przemocy domowej; poradnictwo rodzinne, socjalne
Zespól Interdyscyplinarnej w Ostrowie 39-103 Ostrow 225	diagnozowanie problemu przemocy, pomoc osobom doznajacym i stosujacym przemoc domowa; realizacja procedury „Niebieskie Karty”
Psycholog/terapeuta w Ostrowie 39-103 Ostrow 225	pomoc psychologiczna
Niepubliczny Zaklad Opieki Zdrowotnej w Ostrowie 39-103 Ostrow 121	udzielanie swiadczen zdrowotnych
Zespól Opieki Zdrowotnej w Ropczycach – Poradnia Leczenia Uzaleznien ul. Ks. Kard. St. Wyszyńskiego 54, 39-100 Ropczyce	pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osob uzaleznionych i wspoluzaleznionych
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach ul. Konopnickiej 3, 39-100 Ropczyce	realizacja zadani z zakresu pomocy spolecznej, rehabilitacji spolecznej i orzecznictwa o niepełnosprawności, rozwoju pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy domowej
Powiatowy Osodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach	pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej w wyniku zdarzenia losowego, problemów rodzinnych lub trudnych przeżyć osobistych; pomoc psychologiczna, poradnictwo socjalne i prawne, tymczasowe schronienie, grupy wsparcia
Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach ul. Piłsudskiego 22, 39-100 Ropczyce	ochrona życia i zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa i porządku
Sąd Rejonowy w Ropczycach, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespól Kuratorskiej Służby Sądowej ul. Słowackiego 7, 9-100 Ropczyce	rozpoznanie spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego

Źródło danych: Urząd Gminy Ostrow.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrow na lata 2024-2030 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych i zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

<p>Obszar 1.: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna</p> <p>Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej ▪ Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej ▪ Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych 	
<p>zadania</p> <p>1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie</p>	<p>realizatorzy/partnerzy</p> <p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, ZI, placówki oświatowe, oraz PCPR, POIK i Policja</p>
<p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba przeprowadzonych diagnoz</p>	
<p>czas realizacji: 2024-2030</p>	
<p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba lokalnych kampanii społecznych</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA i GOPS, oraz podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe</p>
<p>czas realizacji: 2024-2030</p>	
<p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba lokalnych kampanii społecznych</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe</p>

liczba zrealizowanych działań
liczba osób, którym udzielono informacji na temat
przeciwdziałania przemocy domowej

czas realizacji: 2024-2030

zadania

4. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małych dzieci w ciąży

wskaźniki monitoringowe:

liczba placówek prowadzących poradnictwo (i liczba osób, którym udzielono porady)
liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej

czas realizacji: 2024-2030

5. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych

wskaźniki monitoringowe:

liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

czas realizacji: 2024-2030

realizatorzy/partnerzy

samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Zi, GOPS, placówki oświatowe, oraz PCPR, POIK, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze

samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, placówki oświatowe, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, GOPS-u, Policji

realizatorzy/partnerzy

samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi

samorząd gminy

zadania

4. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małych dzieci w ciąży

wskaźniki monitoringowe:

liczba placówek prowadzących poradnictwo (i liczba osób, którym udzielono porady)
liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej

czas realizacji: 2024-2030

5. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych

wskaźniki monitoringowe:

liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

czas realizacji: 2024-2030

Obszar 2.: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

- Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład
- Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy domowej
- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej
- Monitorowanie działań pomocowych

zadania

1. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego

wskaźniki monitoringowe:

liczba spotkań zespołu
liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych

liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych

czas realizacji: 2024-2030

2. Podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie punktu konsultacyjnego, świadczącego wsparcie m.in. osobom doznającym i stosującym przemoc domową

wskaźniki monitoringowe:

liczba punktów konsultacyjnych (i liczba osób objętych w ich ramach wsparciem)

czas realizacji: 2024-2030

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>3. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmocnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba realizowanych projektów</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, podmioty i organizacje pozarządowe</p>
<p>4. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba opracowanych materiałów informacyjnych</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Zi, GOPS, placówki oświatowe, oraz PCPR, POIK, podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe</p>
<p>5. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych skierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób uczestniczących w działaniach</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym GKRPA</p>
<p>6. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba wszczętych (i kontynuowanych) procedur „Niebieskie Karty” liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – A” (i „NK – C”)</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji</p>
<p>7. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, Zi, oraz PCPR, POIK, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe</p>

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>8. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej, w tym na rzecz reintegracji rodzin</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba programów terapeutycznych (liczba osób w nich uczestniczących i liczba osób, które je ukończyły) liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) liczba grup terapeutycznych liczba grup wsparcia i liczba osób w nich uczestniczących</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p> <p>9. W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba gminnych ośrodków wsparcia (i liczba w nich miejsc) liczba osób, które skorzystały z pomocy (w tym w formie schronienia) w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p> <p>10. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p> <p>11. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p> <p>12. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej utrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba uchwał umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej liczba przyznanych lokali socjalnych</p>	<p>samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe</p> <p>samorząd gminy, samorząd powiatowy, w tym PCPR, POIK oraz ośrodki wsparcia</p> <p>samorząd gminy, organizacje pozarządowe</p> <p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji</p> <p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy</p>

czas realizacji: 2024-2030	realizatorzy/partnerzy
<p>zadania</p> <p>13. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom z problemem przemocy</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz na brak zasadności podejmowania działań liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w tym osób u których przemoc domowa ustała liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom doznającym przemocy domowej</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, ZI</p>
<p>Obszar 3.: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową</p> <p>Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie, wypracowanie, wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi ▪ Interwениowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej ▪ Zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych ▪ Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi <p>zadania</p> <p>1. Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy dwa razy w roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p> <p>2. Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – D” liczba wszczętych i zakończonych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy</p> <p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji</p>

czas realizacji: 2024-2030

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>3. Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym GOPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa</p>
<p>4. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych</p> <p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym GKRPA, GOPS</p>
<p>5. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych oraz udział w monitorowaniu i badaniu skuteczności tych programów</p> <p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych</p> <p>liczba osób, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym GKRPA, GOPS</p>
<p>6. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny</p> <p>wskaźniki monitoringowe:</p> <p>liczba realizowanych w gminie programów wspierających (i liczba osób w nich uczestniczących)</p> <p>czas realizacji: 2024-2030</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, oraz organizacje pozarządowe</p>

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunek działań:

- Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

zadania

1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

wskaźniki monitoringowe:

liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych
liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

czas realizacji: 2024-2030

2. Zapewnienie osobom pracującym bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia

wskaźniki monitoringowe:

liczba osób uczestniczących w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego
liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych (i liczba osób w nich uczestniczących)

czas realizacji: 2024-2030

realizatorzy/partnerzy

samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki

samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrów na lata 2024-2030 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- dzieci i młodzież,
- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową,
- osoby doznające przemocy domowej,
- świadkowie przemocy domowej
- osoby stosujące przemoc domową,
- służby, w tym instytucje i organizacje pozarządowe, zajmujące się problematyką przemocy domowej.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrów na lata 2024-2030 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym, w tym pomocy w placówkach oferujących całodobową pomoc,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrów na lata 2024-2030 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,

- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2024 r. przewidziano w budżecie środki finansowe w wysokości 5000,00 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2025-2030 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Gminy.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrów na lata 2024-2030 będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią po zakończeniu realizacji Programu przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia zadań – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Koordynator realizacji Programu przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Analiza SWOT	17
Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej	18

Wykresy:

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?	12
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?	12
Wykres 3. Jakiego rodzaju przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?	13
Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie.....	13
Wykres 5. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?.....	14
Wykres 6. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie? .	14
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?	15
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?	15
Wykres 9. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?	15
Wykres 10. Jakimi krokami byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	16